

International Accounting Standards Board

گزارشگری عملکرد و ثبات

تاریخ: ۱۲ دسامبر ۲۰۱۶

سخنرانی هانس هورگروست رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری

در ششمین کنفرانس پژوهشی حسابداری، پاریس - فرانسه

ترجمه: ساجده ملاطیفه

مقدمه

من می‌خواهم در این کنفرانس حسابداری و عملکرد، درباره دو موضوع مهم، که از عرف و رسم رایج حسابداری فرانسوی سرچشمه می‌گیرد، به‌طور مختصر صحبت کنم.

اجازه بدهید با موضوع مربوط به فرانسه شروع کنم که الهام‌بخش من است. نگرش وابسته به فلسفه دکارت (Cartesian) در کشور شما از نظم برخوردار است. به همین علت است که سیستم دفترداری یکسان (Plan Comptable) را داشتید که با جزئیات تعیین می‌کرد، تهیه‌کنندگان گزارش چگونه باید صورتهای مالی‌شان را مرتب کنند. بعد از معرفی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS)، که - به‌رغم ترس بسیاری از مردم فرانسوی - آشفتگی کمی در ارائه صورتهای مالی ایجاد کرد، مراجع حسابداری فرانسوی در مورد این که بخشهای اقتصادی مختلف چگونه باید صورتهای مالی‌شان را مرتب کنند، پیشنهادهایی ارائه کردند.

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB) به‌تازگی به این نتیجه رسیده که به ساختار بیشتری در صورتهای مالی نیاز داریم. ما درآمد و سود یا زیان را تعریف می‌کنیم، اما بسیاری موارد را در میان این دو تعریف نمی‌کنیم. در نتیجه، صورتهای مالی همیشه به‌جز خط آخر که سود و زیان را نشان می‌دهد، قابل مقایسه نیستند. سرمایه‌گذاران برای قضاوت درباره عملکرد یک شرکت، اطلاعات را به تفکیک نیاز دارند. همچنین برای تطبیق با این حقیقت که اطلاعات مالی زیادی در حال حاضر

International Accounting Standards Board

به صورت الکترونیکی مورد استفاده قرار می‌گیرند، به قالب‌بندی بیشتری برای اطلاعات نیاز داریم. لازم است مداخله کنیم تا کیفیت و دقت بیشتری در قالب‌بندی اطلاعات فراهم سازیم که اکنون به وسیله فعالان بازار از جمله تأمین‌کنندگان اطلاعات انجام می‌شود.

بنابراین به عقیده من، میل ذاتی فرانسویها به ایجاد ساختار بیشتر در صورتهای مالی عاقلانه است. در حالی که استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی هرگز مانند سیستم دفترداری یکسان پر جزئیات نخواهد بود، اما از کار شما الهام خواهیم گرفت.

ارزش منصفانه

انتقاد من به رابطه گیج‌کننده رسم حسابداری فرانسوی با حسابداری ارزش منصفانه برمی‌گردد. فکر می‌کنم منصفانه است که بگوییم این فلسفه حسابداری، عقیده کولبرت (Colbert) را منعکس می‌کند که براساس آن، بازار نباید با یک دست نامرئی راهنمایی شود، بلکه باید از بالا و با قدرت هدایت شود.

پژوهشهای پروفیسور ساندرا ریگوت (Sandra Rigot) به دقت ویژگیهای مهم نظریه عقیده رایج در فرانسه را توصیف می‌کند: حسابداری ارزش منصفانه یک باور را در فرضیه بازار کارا نشان می‌دهد و به نوسان‌پذیری مبتنی بر بازار در صورتهای مالی منجر می‌شود که از سرمایه‌گذاری درازمدت جلوگیری می‌کند. به نظر او، سرمایه‌گذاری دراز مدت باید موکول به حسابداری بهای تمام‌شده باشد، که ارزش تحصیل شده تنها زمانی تشخیص داده می‌شوند که مدیریت تصمیم بگیرد سهام را بفروشد.

در همین رابطه، این که تصمیم ما برای رهایی از مقوله «آماده برای فروش» در استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۳۹ (IAS 39) در مورد سرمایه‌گذاری سهام در استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۹ (IFRS 9)، به طور ویژه (و تقریباً به صورت انحصاری) در فرانسه مورد رضایت واقع نشد، تعجب‌برانگیز نیست.

اجازه دهید این موضوع را روشن کنم که این تصور که هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری به فرضیه بازار کارا اعتقاد دارد، به طور کامل اشتباه است. ما طرفدار عقاید کهنه در بازار نیستیم. ما افراد واقع‌بینی هستیم! تعداد درخور توجهی از استانداردهای حسابداری ما مبتنی بر بهای تمام‌شده هستند، و در چارچوب مفهومی به طور کامل روشن کرده‌ایم که به حسابداری ارزش منصفانه به عنوان روش پیش فرض نمی‌نگریم.

در همین زمان، من به یقین باور دارم که حسابداری مبتنی بر بهای تمام‌شده برای بازتاب عملکرد سرمایه‌گذاریهای سهام درازمدت کافی نیست. کاملاً برعکس - هرچه مدت سرمایه‌گذاری طولانی‌تر باشد، قیمت اولیه آن نامربوط‌تر می‌شود. من نمی‌توانم بفهمم چگونه سرمایه‌گذاران از ترازنامه‌ای استفاده می‌کنند که قیمت اولیه یک سرمایه‌گذاری سهام را که ۲۰ سال پیش تهیه شده است، نشان می‌دهد.

افزون بر این، حسابداری بهای تمام‌شده برای سرمایه‌گذاریهای سهام مشکلهای زیادی به بار می‌آورد. بزرگترین مشکل زمان شناسایی زیانها است. براساس استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۳۹، بسیاری از تهیه‌کنندگان گزارش زیانها را بسیار دیر شناسایی می‌کنند. می‌دانیم که بسیاری از شرکتها تنها زمانی که ۵۰-۴۰ درصد ارزششان را از دست می‌دهند زیانهای

International Accounting Standards Board

سرمایه‌گذاری سهام را شناسایی می‌کنند. این روش عملکرد واقعی شرکت را نشان نمی‌دهد و مطمئناً محتاطانه نیست. ممکن است تنها زمانی که شرکتی یک دارایی را کنار می‌گذارد شناسایی سودها محتاطانه‌تر به نظر برسد، اما این طور نیست. زمانی که شرکتی در سال ۲۰۱۶ سود یک دارایی را که در سال ۱۹۹۶ تهیه شده، شناسایی می‌کند، متوجه می‌شود سودی که در طی دوره بیست‌سال به‌دست آمده، در یک شب به حساب می‌آید. آیا این روش عملکرد شرکت در سال ۲۰۱۶ را نشان می‌دهد؟ پاسخ در خود پرسش است.

این فرصت‌ها برای انتخاب دقیق شناسایی زیان و سود، برای مدیریت سودها توان زیادی به شرکت‌ها می‌دهد که عملکرد واقعی را می‌پوشاند. پنهان کردن عملکرد مالی نامطلوب یک شرکت با فروش برخی از دارایی قدیمی کار آسانی است. می‌دانیم که این موضوع در حرفه اتفاق می‌افتد و معتقدیم که کار محتاطانه‌ای نیست. من قبول دارم ارزشیابی مبتنی بر بازار برای سهام می‌تواند به نوسان‌پذیری کوتاه‌مدت بیشتر در اطلاعات گزارش شده در صورتهای مالی منجر شود؛ اما باور داریم که این نوسان‌پذیری، ریسک‌های مربوط به این سرمایه‌گذاریها را نشان می‌دهد. نشان دادن قیمت سهام به بهای تمام‌شده، باعث نمی‌شود نوسان‌پذیری از میان برود.

سرمایه‌گذاری درازمدت

مانند بسیاری از ذینفعان فرانسوی، معتقدم برای سرمایه‌گذاران درازمدت، مانند شرکت‌های بیمه، منطقی به نظر می‌رسد تا در سهام سرمایه‌گذاری کنند. پس از گذشت مدت زیادی، این سرمایه‌گذاریها بیشتر اوقات بازده بهتری را نسبت به اوراق قرضه دولتی به‌دنبال دارد. اما این سرمایه‌گذاران درازمدت لازم است تا ذخایر سرمایه‌ای کافی داشته باشند تا در برابر نوسان‌پذیری کوتاه‌مدت در سرمایه‌گذاری سهام مقاومت کنند.

تصور نمی‌کنم با مقصر دانستن حسابداری و الزامهای محتاطانه برای فراهم نکردن ذخایر سرمایه‌ای کافی، چیزی دستانمان را بگیرد. الزامهای محتاطانه کمترین کاری است که تنظیم‌کنندگان مقررات فکر می‌کنند برای بانکها و بیمه‌گذاران ضروری است تا با امنیت به فعالیت بپردازند. هیچ‌کس آنها را از داشتن ذخایر بیشتر منع نمی‌کند که به آنها امکان بیشتری برای سرمایه‌گذاری در داراییهای با ریسک بیشتر، اما به‌طور بالقوه پرازش‌تر می‌دهد.

سرمایه‌گذاری درازمدت نباید با ثبات مصنوعی حسابداری در اعداد پیش رود. بهتر است سرمایه‌گذاری درازمدت با شفافیت همراه باشد تا عموم مردم بتوانند به آن اعتماد کنند. از توجه شما متشکرم.

منبع:

Hoogervorst H., **Performance Reporting and Stability**, 6th Symposium in Accounting Research, Paris, 2016

